UCHWAŁA NR X/75/24 RADY MIASTA BIAŁA PODLASKA

z dnia 29 listopada 2024 r.

w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Miasta Biała Podlaska na lata 2024 – 2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, z późn. zm.), art. 92 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107) oraz art. 6 ust. 1, ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) Rada Miasta Biała Podlaska uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Miasta Biała Podlaska na lata 2024 – 2030 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2.

Traci moc uchwała nr XX/61/20 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Miasta Biała Podlaska na lata 2021 – 2025.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Biała Podlaska.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta Biała Podlaska

Robert Woźniak

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ MIASTA BIAŁA PODLASKA NA LATA 2024-2030

Biała Podlaska – październik 2024 rok

WYKAZ SKRÓTÓW

KMP – Komenda Miejska Policji

MOPS - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

MKRPA - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

NGO (ang. non-government organization) - organizacja pozarządowa

PIK - Punkt Interwencji Kryzysowej

pp. - punkty procentowe

PPP - Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna

UM - Urząd Miasta

ZI - Zespół Interdyscyplinarny

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	4
Definicja przemocy domowej	4
2. Formy przemocy	6
3. Skala przemocy w świetle badań ogólnopolskich	7
II. UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU	9
III. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU	10
IV. CHARAKTERYSTYKA MIASTA BIAŁA PODLASKA	12
V. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY	DOMOWEJ,
ZASOBY LUDZKIE	14
VI. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE MIA	STA BIAŁA
PODLASKA	19
Analiza danych zastanych	19
1) Komenda Miejska Policji w Białej Podlaskiej	19
2) Prokuratura Rejonowa w Białej Podlaskiej	24
3) Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej	25
4) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej	27
5) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych M	Iiasta Biała
Podlaska	28
6) Miejski Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemo	cy Domowej
w Białej Podlaskiej	29
7) Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Białej Podlaskiej	33
2. Analiza wyników badań społecznych	34
VII. CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU	47
VIII. ADRESACI PROGRAMU	61
IX. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU	61
X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	62
XI. EWALUACJA I MONITORING PROGRAMU	62
XII. WNIOSKI I PODSUMOWANIE	65
SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW	66

I. WSTEP

1. DEFINICJA PRZEMOCY DOMOWEJ

Przemoc domowa jest jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania wielu działań przeciwdziałających temu zjawisku. W świetle ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424, z późn. zm.), przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowe, w szczególności narażające te osoby na:

niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia;

naruszenie ich godności, nietykalności cielesnej lub wolności, w tym seksualnej;

szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym wywołujące cierpienie lub krzywdę;

ograniczenie lub pozbawienie dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej;

naruszenie prywatności lub wzbudzenie poczucia zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Źródło: Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

W odniesieniu do zachowań przemocowych w środowisku rodzinnym zwraca się uwagę na cztery cechy charakterystyczne, które są ze sobą ściśle powiązane, występują jednocześnie i stanowią istotę problemu:

- 1. intencjonalność ma charakter świadomego i zamierzonego działania;
- 2. nierównowaga sił przewaga jednej ze stron, np. fizyczna, psychiczna czy ekonomiczna;
- **3. naruszanie praw i dóbr osobistych** osoba stosująca przemoc narusza podstawowe prawa osób doznających przemocy, np. nietykalność cielesną, godność, szacunek;
- **4. powodowanie cierpienia i bólu** osoba stosująca przemoc naraża zdrowie i życie osoby doznającej przemocy na poważne szkody.

Przemoc domowa rzadko jest jednorazowym incydentem. Leonora E. Walker opisała cykl przemocy przedstawiający 3 fazy zachowań związanych z doświadczaniem przemocy w związku:

1. faza narastającego napięcia - wzrost napięcia i natężenia sytuacji konfliktowych, osoba stosująca przemoc staje się poirytowana, zdenerwowana i prowokuje kłótnie, a pozostali członkowie rodziny czują strach i niepewność, przez co dążą do złagodzenia sytuacji;

2. faza ostrej przemocy - wybuch gniewu, upust narastającego napięcia, osoba stosująca przemoc dopuszcza się czynów, których wcześniej by nie wyrządziła;

3. faza miodowego miesiąca - okres okazywania skruchy przez osobę stosującą przemoc, która przekonuje, że sytuacja już się nigdy nie powtórzy.

Po pewnym czasie napięcie znów zaczyna rosnąć i cykl się powtarza, lecz przemoc jest jeszcze gwałtowniejsza, skraca się faza "miodowego miesiąca", faza narastającego napięcia i ostrej przemocy wydłużają się i mają gwałtowniejszy przebieg, a po pewnym czasie faza "miodowego miesiąca" zanika i pozostają tylko 2 fazy.

2. FORMY PRZEMOCY

Wyróżnić można następujące formy przemocy:

2. fizyczną - jest to naruszenie nietykalności fizycznej, celowe uszkodzenie ciała, zadanie bólu

bądź groźba uszkodzenia ciała. Jej skutki mogą być różne, np. złamania, siniaki, poparzenia.

Powodowana jest poprzez, np. kopanie, parzenie, duszenie, popychanie, policzkowanie,

użycie broni;

3. psychiczną - oznacza powtarzające się poniżanie i ośmieszanie, manipulowanie dla własnych

celów, wciąganie w konflikty, brak właściwego wsparcia, np. wyśmiewanie poglądów, religii,

pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę zainteresowania, uczuć

czy szacunku, odrzucenie, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna,

czyli kontrolowanie i zakazywanie bądź ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, domaganie

się posłuszeństwa, stosowanie gróźb, degradacja werbalna (wyzywanie, upokarzanie,

zawstydzanie);

4. seksualną - jako przykłady tego rodzaju przemocy wymienia się: wymuszanie pożycia

seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie

stosunku z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie

zazdrości, krytyka zachowań seksualnych itp.;

5. ekonomiczną - opisywana jest zazwyczaj jako używanie pieniędzy lub innych wartości

materialnych do zaspokojenia potrzeb władzy i kontroli przez osobę stosującą przemoc.

Podporządkowanie materialne partnerki/partnera bądź innych osób sprawia, iż czują się one

uzależnione od dochodów bądź majątku osoby stosującej przemoc albo stają się

odpowiedzialne za utrzymanie rodziny. Pieniądze czy wartości materialne są używane zatem

jako instrument, narzędzie do budowania jawnej lub ukrytej dominującej pozycji w rodzinie

i stają się swojego rodzaju kartą przetargową;

6. zaniedbanie - nazywane jest ukrytą formą przemocy. Zaniedbanie polega na niezaspokajaniu

podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych przede wszystkim dzieci. Może ono się

zacząć już w okresie życia płodowego, kiedy matka prowadzi niehigieniczny tryb życia.

Zaniedbanie ma także miejsce wówczas, gdy dziecko ma zaspokojone potrzeby

o charakterze biologicznym, ale nie ma zagwarantowanej prawidłowej stymulacji

poznawczej. Skrajnym przypadkiem zaniedbania jest wzrastające w ostatnich latach porzucenie dziecka z narażeniem go na utrate zdrowia, a nawet życia¹. Omawiana forma

przemocy dotyczy także relatywnie często seniorów;

7. cyberprzemoc - przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu badź

komputera. Bywa określana także jako cyberbullying, nękanie, dręczenie, prześladowanie

w Internecie. Niezależnie od określenia, jej celem zawsze jest wyrządzenie krzywdy drugiej

osobie. Zjawisko elektronicznej agresji może przybierać różne formy:

obraźliwego SMS-a czy e-maila do drugiej osoby, aż po założenie komuś fałszywego konta

na portalu społecznościowym².

3. SKALA PRZEMOCY W ŚWIETLE BADAŃ OGÓLNOPOLSKICH

Realizowane na przestrzeni lat badania i prowadzone statystki pokazują, że problem

przemocy domowej dotyka rocznie dziesiątki tysięcy osób. Jak wynika z danych statystycznych

odnoszących się do przemocy domowej gromadzonych przez Policję, w 2022 roku ogólna liczba

osób doznających przemocy w Polsce kształtowała się na poziomie 71 631, w tym 73%

stanowiły kobiety (51 935 osób), 15% - małoletni (10 982 osoby), z kolei 12% - mężczyźni

(8 714 osób). W 2022 roku zanotowano 62 244 osoby stosujące przemoc, z czego zdecydowaną

większość stanowili mężczyźni, tj. 55 426 osób (89%). W porównaniu do 2021 roku liczba osób

doznających przemocy zmniejszyła się o 5,5% (4 130 osób), z kolei liczba osób stosujących

przemoc spadła o 4,0% (2 602 osoby).

Wyniki badań ogólnopolskich dotyczące krzywdzenia dzieci są niepokojące: siedmiu

na dziesięciu nastolatków w wieku 11 -17 lat doświadczyło w swoim życiu przynajmniej jednej

z siedmiu kategorii krzywdzenia. Przemocy ze strony bliskich dorosłych doświadczyło 41%,

a świadkami przemocy domowej było 15% badanych uczniów. Doświadczanie przemocy

niesie za sobą poważne konsekwencje zarówno w domowej okresie dorastania,

¹J. Helios, W. Jedlecka, Współczesne oblicza przemocy. Zagadnienia wybrane, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 2017

² Cyberprzemoc. Włącz blokadę na nękanie. Poradnik dla rodziców. NASK Akademia, Warszawa 2020

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ MIASTA BIAŁA PODLASKA NA LATA 2024 - 2030

jak i w dorosłym życiu, a dodatkowo zachowania przemocowe mogą zostać dziedziczone, tzn. przeniesione na dzieci osoby krzywdzonej w przyszłości. Mając na uwadze szeroko dostępną wiedzę o następstwach stosowania przemocy wobec dzieci, szczególnie niepokojące jest to, że część społeczeństwa nadal aprobuje stosowanie kar cielesnych w procesie wychowania. Z Raportu Rzecznika Praw Dziecka opublikowanego w 2017 roku wynika, że połowa Polaków (52%) uważa, iż są sytuacje, kiedy dziecko należy ukarać klapsem, a zdecydowani przeciwnicy takich zachowań stanowia jedynie 21%.

Z "Ogólnopolskiej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie" z 2019 roku wynika, że zwiększa się świadomość Polaków na temat zjawiska przemocy domowej. Badanie pokazało, że około 85-90% Polaków identyfikuje różne sytuacje, które świadczą o występowaniu przemocy jako nieakceptowalne. Jednak nadal około 10% dorosłych uznaje zachowania przemocowe za normalne. Ponadto, zdaniem 72% respondentów prawo w Polsce w niedostatecznym stopniu chroni osoby doznające przemocy domowej.

W 2019 roku na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (obecnie Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej), przeprowadzone zostało "Badanie skuteczności pomocy udzielanej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie". Biorący w nim udział specjaliści z zakresu wsparcia osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy oraz same osoby jej doznające, pozytywnie opowiedziały się za krajowym systemem wsparcia. Szczególną rolę w pracy zespołów interdyscyplinarnych i innych jednostek pełni procedura "Niebieskie Karty", którą stosuje się w przypadku 90% osób doznających przemocy domowej lub które objęte są pomocą jakichkolwiek służb, instytucji lub organizacji.

II. UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Zgodnie z treścią art. 6 ustawy 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424, z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Ponadto zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 1 ww. ustawy do zadań własnych powiatów należy opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej. Kolejne obowiązki przypisane gminie przez ustawodawcę to:

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Redakcja niniejszego dokumentu stanowi wypełnienie jednego ze wskazań ustawy, pozwala jednocześnie na dokonanie szczegółowej analizy problemu oraz prezentuje konkretne metody przeciwdziałania przemocy występującej w społeczności lokalnej, jaką tworzą na co dzień mieszkańcy Miasta Biała Podlaska.

Istotnym elementem Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Miasta Biała Podlaska na lata 2024-2030 jest wprowadzenie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom doznającym przemocy, jak i ją stosującym.

III. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Poniżej wymieniono podstawowe akty prawne, które uwzględniają temat przeciwdziałania przemocy i regulują postępowanie różnych podmiotów w stosunku do osób doświadczających oraz stosujących przemoc domową. Stanowią one również fundament prawny dla zapisów Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Miasta Biała Podlaska na lata 2024-2030.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące dokumenty normujące problematykę przeciwdziałania przemocy domowej:

- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- ustawę z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- ustawę z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich;
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym;
- ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie wojewódzkim;
- ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela;
- ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe;
- ustawę z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe;
- ustawę z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji;
- ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego;
- ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji;

10

- ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych;
- ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny;
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego;
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy;
- ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego;
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta".

Niniejszy dokument został opracowany na podstawie materiałów, sprawozdań oraz danych Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Białej Podlaskiej, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej, Urzędu Miasta Biała Podlaska, Komendy Miejskiej Policji w Białej Podlaskiej, Prokuratury Rejonowej w Białej Podlaskiej, Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Białej Podlaskiej, a także założeń **Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030,** przyjętego uchwałą Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r.

IV. CHARAKTERYSTYKA MIASTA BIAŁA PODLASKA

Biała Podlaska jest miastem na prawach powiatu położonym w północnej części województwa lubelskiego, stanowi siedzibę Gminy Miejskiej i Gminy Biała Podlaska oraz powiatu bialskiego.

Rysunek Nr 1. Lokalizacja Miasta Biała Podlaska na mapie Polski i powiatu bialskiego.

Zgodnie z danymi Urzędu Miasta Biała Podlaska, liczba osób zameldowanych w mieście Biała Podlaska wg stanu na dzień 31.12.2023 r. wyniosła:

- 1) na pobyt stały
- -53.848,00 osoby w tym:
 - -25. 576, 00 (47,5 %) mężczyzn;
 - -28. 272, 00 (52,5 %) kobiety;
- 2) na pobyt czasowy
- -1.673,00 osoby w tym:
 - − 912,00 (54,5 %) mężczyzn;
 - 761,00 (45,5 %) kobiet;
- 3) łącznie liczba mieszkańców
- − 55. 521,00 osób w tym:
 - 26. 488,00 (47,7 %) mężczyzn;
 - -29. 033,00 (52,3 %) kobiety.

Na podstawie danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w Białej Podlaskiej przeważają spółki handlowe z ograniczoną odpowiedzialnością. Pod kątem liczby zatrudnionych pracowników najwięcej jest mikroprzedsiębiorstw, zatrudniających do 9 pracowników. Do największych pracodawców w mieście zaliczane są firmy z następujących sektorów: produkcyjnego – Aluteam Sp. z o.o., budowlanego – Budomex Sp. z o. o, odzieżowego – Bialcon Sp. z o.o., przemysłu drzewnego – EDWOOD Sp. z o.o. Do największych pracodawców instytucjonalnych należą: Lubelski Urząd Celno – Skarbowy w Białej Podlaskiej oraz Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Białej Podlaskiej.

V. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ, ZASOBY LUDZKIE

Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy domowej Miasta Biała Podlaska zajmuje się Miejski Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Białej Podlaskiej, powołany przez Prezydenta Miasta Biała Podlaska, w skład którego wchodzą przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, miejskiej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych, a także przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej (jeżeli Żandarmeria Wojskowa złoży taki wniosek do wójta, burmistrza albo prezydenta miasta), kuratorzy sądowi, prokuratorzy oraz przedstawiciele innych podmiotów, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424 z późn. zm.) :

- 1. zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 2. do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3-5, w szczególności przez:
 - 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym,
 - inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom,
 - 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
 - 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,

- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań,
- 7) monitorowanie procedury "Niebieskie Karty",
- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a,
- kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023 r. poz. 2119).

Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację **Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Miasta Biała Podlaska na lata 2024-2030** wraz z obszarami ich działania przedstawiono w kolejnej tabeli.

15

Instytucja	Obszar działania
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:	 wczesna diagnoza i poradnictwo, udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego, dystrybucja ulotek edukacyjno - informacyjnych, organizowanie pomocy psychologicznej dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych, udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych związanych
Miejska Komisja Rozwiązywania	z profilaktyką przemocy i uzależnień, obsługa organizacyjno-techniczna ZI, uczestnictwo w realizacji procedury "Niebieskie Karty"; realizacja działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu
Problemów Alkoholowych:	alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, uczestnictwo w realizacji procedury "Niebieskie Karty";
Komenda Miejska Policji:	 uczestnictwo w realizacji procedury "Niebieskie Karty", podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
Placówki ochrony zdrowia:	 wczesna diagnoza, przekazywanie informacji na temat różnych form pomocy, uczestnictwo w realizacji procedury "Niebieskie Karty";
Zespół Interdyscyplinarny i grupy diagnostyczno- pomocowe:	 diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy domowej, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą domową, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc, opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy domowej, monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy, dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań, realizacja procedury "Niebieskie Karty".

Źródło: Opracowanie własne

Tabela Nr 1. Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej wraz z obszarami ich działania.

Podmioty pomocne w rozwiązywaniu problemów dotyczących przemocy, szczególnie w zakresie prowadzenia działalności profilaktycznej:

- Europejskie Centrum Rehabilitacji i Psychologii, Poradnia Psychologiczna w Białej Podlaskiej,
- instytucje kulturalno rekreacyjne,
- kościoły i związki wyznaniowe,
- lokalne organizacje pozarządowe,
- Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem w Białej Podlaskiej,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Biała Podlaska,
- NZOZ Przychodnia Zdrowia Psychicznego w Białej Podlaskiej,
- NZOZ "Terapia A" Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Białej Podlaskiej,
- placówki ochrony zdrowia,
- placówki oświatowe,
- placówki wsparcia dziennego,
- Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna w Białej Podlaskiej,
- Poradnia prowadzona przez Bialskopodlaskie Stowarzyszenie "Powrót z Uzależnień",
- Punkt Konsultacyjno Informacyjny dla Osób/Rodzin, w których Występuje Problem Uzależnień lub Przemocy Domowej w Białej Podlaskiej,
- Punkt Interwencji Kryzysowej w Białej Podlaskiej,
- Stowarzyszenie Klubu Abstynenta "Krokus" w Białej Podlaskiej,
- świetlice środowiskowe,
- Urząd Miasta Biała Podlaska.

Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Białej Podlaskiej w zakresie realizacji **Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Miasta Biała Podlaska na lata 2024-2030** współpracuje z osobami zawodowo zajmującymi się problemem przemocy domowej na szczeblu gminnym oraz powiatowym, do których należą m.in.:

- funkcjonariusze Policji,
- pracownicy socjalni,
- asystenci rodzin, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej
- przedstawiciele oświaty,
- psycholodzy, psychoterapeuci i pedagodzy, wychowawcy,
- kuratorzy społeczni oraz zawodowi,
- prokuratorzy,
- prawnicy,
- przedstawiciele ochrony zdrowia,
- członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- przedstawiciele organizacji pozarządowych,
- przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej.

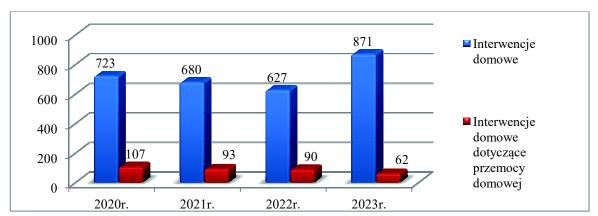
18

VI. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE MIASTA BIAŁA PODLASKA

1. ANALIZA DANYCH ZASTANYCH

1) Komenda Miejska Policji w Białej Podlaskiej.

W 2020 r. na terenie miasta Biała Podlaska funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Białej Podlaskiej uczestniczyli w 723 interwencjach domowych, z czego 107 przypadków stanowiły interwencje spowodowane przemocą domową. W 2021 r. liczba przeprowadzonych interwencji domowych wyniosła 680, z czego 93 przypadki dotyczyło przemocy domowej. W 2022 r. interwencji domowych było 627 w tym 190 dotyczyło przemocy domowej natomiast w 2023 r. interwencji było 871, z czego 62 interwencje spowodowane były przemocą domową. (wykres nr 1).

Wykres Nr 1. Interwencje domowe w latach 2020 – 2023 na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Białej Podlaskiej.

Podejmowanie interwencji w środowisku odbywa się na podstawie **procedury** "Niebieskie Karty" i nie wymaga zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową.

Procedura "Niebieskie Karty" obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem stosowania przemocy domowej. Przedstawiciele podmiotów wyżej wymienionych, realizują procedurę "Niebieskie Karty" w oparciu o zasadę współpracy

i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego.

Wszczęcie procedury "Niebieskie Karty" następuje przez wypełnienie formularza "Niebieska Karta - A" w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej.

Głównym celem "Niebieskich Kart" jest rozpoznawanie przemocy i usprawnienie pomocy oferowanej przez przedstawicieli różnych służb w środowisku lokalnym, ale też tworzenie warunków do systemowego, interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną.

Podstawą skuteczności procedury i oferowanej pomocy jest współpraca przedstawicieli różnych służb stykających się z osobami doznającymi przemocy domowej lub osobami stosującymi przemoc domową. Rozpoznanie przemocy domowej i wdrożenie procedury "Niebieskie Karty" to początek procesu pomagania.

Każda z tych służb ma w swoich zapisach ustawowych możliwość i obowiązek korzystania z pomocy innych osób, instytucji i organizacji, a także obowiązek współpracy. W przypadku przemocy domowej działania w pojedynkę nie przynoszą pożądanych efektów. Interwencja to pierwszy i podstawowy krok w procesie pomagania, jej celem jest zatrzymanie przemocy domowej.

Łączenie kompetencji jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz przedstawicieli innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej nie tylko podnosi skuteczność udzielanej pomocy osobom doznającym przemocy domowej, ale także daje możliwość szybkiego reagowania i objęcia tych osób kompleksową pomocą i ochroną, do czasu rozwiązania problemu.

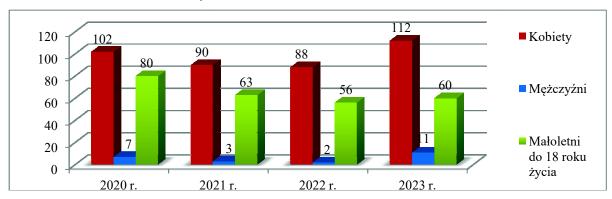
W 2020 r. funkcjonariusze Policji wdrożyli 123 "Niebieskie Kart", w 2021 r. zostało wszczętych 101 "Niebieskich Kart", w 2022 r. 97 "Niebieskich Kart", a w 2023 r. wdrożono 99 "Niebieskich Kart".

Z danych Komendy Miejskiej Policji w Białej Podlaskiej (wykres nr 2) wynika, że:

- 1. w 2020 r. w wyniku przemocy domowej pokrzywdzonych było 189 osób w tym:
- -102 kobiety,
- 7 mężczyzn,
- 80 małoletnich do 18 roku życia;

20

- 2. w 2021 r. pokrzywdzonych było 156 osób w tym:
- -90 kobiet,
- 3 mężczyzn,
- − 63 małoletnich do 18 roku życia;
- 3. w 2022 r. pokrzywdzonych było 146 osób w tym:
- -88 kobiet,
- 2 mężczyzn,
- 56 małoletnich do 18 roku życia;
- 4. w 2023 r. pokrzywdzonych było 178 osób w tym:
- -112 kobiet,
- 11 mężczyzn,
- 60 małoletnich do 18 roku życia.

Wykres Nr 2. Liczba osób pokrzywdzonych w latach 2020 – 2023.

Ponadto z danych Komendy Miejskiej Policji w Białej Podlaskiej (wykres nr 3) wynika, że:

- 1. w 2020 r. liczba osób stosujących przemoc domową wyniosła 107 osób, w tym:
- -4 kobiety,
- −103 mężczyzn,

zatrzymanych na podstawie art. 15a Ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (funkcjonariusz Policji ma prawo zatrzymania sprawców przemocy w rodzinie stwarzających bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego w trybie określonym w art. 15 ustawy *uprawnienia* policjantów w trakcie wykonywania czynności służbowych):

50 mężczyzn;

- 2. w 2021 r. liczba osób stosujących przemoc domową wyniosła 93 osoby, w tym:
- -3 kobiety,
- 90 mężczyzn,

zatrzymanych na podstawie art. 15a Ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji:

- 63 mężczyzn;
- 3. w 2022 r. liczba osób stosujących przemoc domową wyniosła 90 osób, w tym:
- 4 kobiety,
- 86 mężczyzn,

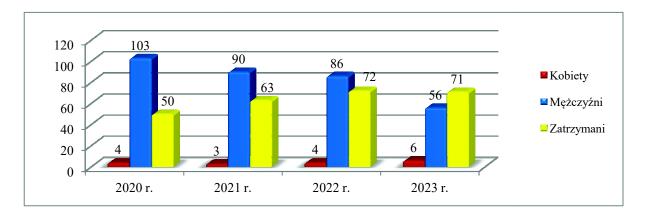
zatrzymanych osób na podstawie art. 15a Ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji:

- 72 mężczyzn;
- 4. w 2023 r. liczba osób stosujących przemoc domową wyniosła 62 osoby, w tym:
- -6 kobiet,
- 56 mężczyzn,

zatrzymanych na podstawie art. 15a Ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji:

- 67 mężczyzn,
- 4 kobiety.

Liczba osób stosujących przemoc domową w 2020 r. wobec, których wydano nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia oraz zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia wyniosła 30 mężczyzn, w 2021 r. 8 mężczyzn, w 2022 r. 11 mężczyzn, zaś w 2023 r. 30 mężczyzn.

Wykres Nr 3. Osoby stosujące przemoc domową w latach 2020 – 2023.

Liczba osób stosujących przemoc domową, którzy działali pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających (wykres nr 4):

- 1. w 2020 r. wyniosła 91 osób, w tym:
- 1 kobieta,
- 90 mężczyzn,

doprowadzonych do policyjnej izby zatrzymań w celu wytrzeźwienia:

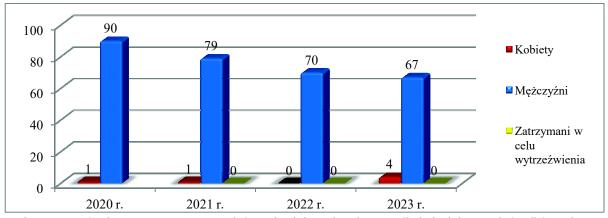
- -20 mężczyzn;
- 2. w 2021 r. wyniosła 80 osób, w tym:
- 1 kobieta,
- 79 mężczyzn,

doprowadzonych do policyjnej izby zatrzymań w celu wytrzeźwienia:

- -0 kobiet,
- 0 mężczyzn;
- 3. w 2022 r. wyniosła 70 osób, w tym:
- -0 kobiet,
- 70 mężczyzn,

doprowadzonych do policyjnej izby zatrzymań w celu wytrzeźwienia:

- -0 kobiet,
- 0 mężczyzn;
- 4. w 2023 r. wyniosła 71 osób, w tym:
- -4 kobiety,
- 67 mężczyzn.

Wykres Nr 4. Osoby stosujące przemoc, którzy działali pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających w latach 2020 – 2023.

Zdecydowana większość osób stosujących przemoc domową to mężczyźni. Natomiast osobami doznającymi przemocy domowej w przeważającej większości są to kobiety i osoby małoletnie.

2) Prokuratura Rejonowa w Białej Podlaskiej.

Prokuratura Rejonowa w Białej Podlaskiej w ramach prowadzonych postępowań o przestępstwa dotyczące przemocy domowej stosowała w latach 2020 – 2023 środki zapobiegawcze nieizolacyjne oraz tymczasowe aresztowanie.

Poniżej podane są dane na temat rodzaju zastosowanych środków nieizolacyjnych i liczby osób, wobec których te środki zastosowano (tabela nr 2).

Środki	2020 r.		2021 r.		2022 r.		2023 r.	
zapobiegawcze nieizolacyjne	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety
dozór Policji	42	2	59	2	46	2	32	0
nakaz opuszczenia lokalu	22	2	34	1	33	0	24	0

Tabela Nr 2. Rodzaje środków nieizolacyjnych.

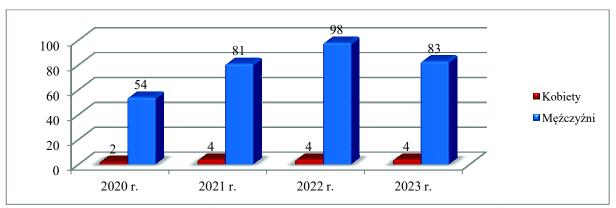
Poniżej przedstawiono dane dotyczące liczby złożonych wniosków przez Prokuraturę Rejonową w Białej Podlaskiej do Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej o zastosowanie tymczasowego aresztowania, uwzględnionych przez Sąd wniosków o tymczasowe aresztowanie oraz wniesionych aktów oskarżenia z art. 207 kk.

	2020 r.		2021 r.		2022 r.		2023 r.	
	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety
wnioski do sądu o zastosowanie tymczasowego aresztowania	51	0	57	1	46	0	20	1
uwzględnione przez sąd wnioski o zastosowanie tymczasowego aresztowania	43	0	43	1	39	0	18	1
akt oskarżenia z art. 207 kk	114		109		96		71	

Tabela Nr 3. Liczba wniosków o tymczasowe aresztowanie, akt oskarżenia z art. 207 kk.

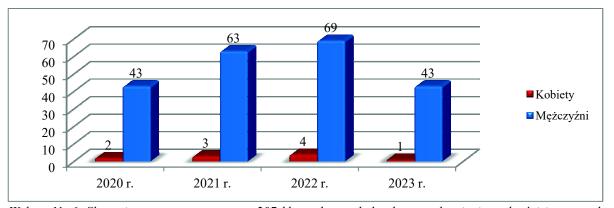
3) Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej.

Z danych Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej wynika, że w 2020 r. na karę pozbawienia wolności za przestępstwo znęcania się z art. 207 kk skazano 54 mężczyzn i 2 kobiety, w 2021 r. 81 mężczyzn i 4 kobiety, w 2022 r. skazano 98 mężczyzn i 4 kobiety. W 2023 r. skazano 83 mężczyzn i 4 kobiety (wykres nr 5).

Wykres Nr 5. Skazani na karę pozbawienia wolności za przestępstwo znęcania się – art. 207 kk.

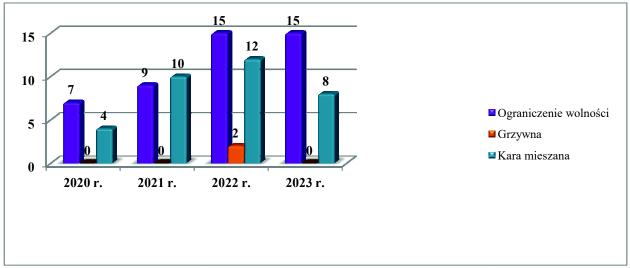
Za fizyczne lub psychiczne znęcanie się nad najbliższym lub pozostającym w stosunku zależności (art. 207 kk) na bezwzględną karę pozbawienia wolności i z warunkowym zawieszeniem jej wykonania Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej w 2020 r. skazał 43 mężczyzn i 2 kobiety, w 2021 r. 63 mężczyzn i 3 kobiety, w 2022 r. 69 mężczyzn i 4 kobiety, natomiast w 2023 r. skazał 43 mężczyzn i 1 kobietę (wykres nr 6).

Wykres Nr 6. Skazani za przestępstwo z art. 207 kk, na bezwzględne kary pozbawienia wolności i z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Za fizyczne lub psychiczne znęcanie się nad najbliższym lub pozostającym w stosunku zależności (art. 207 kk) na karę ograniczenia wolności Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej

w 2020 r. skazał 7 mężczyzn, a na karę mieszaną 4 mężczyzn. W 2021 r. 9 mężczyzn skazał na karę ograniczenia wolności 1 kobietę a 10 mężczyzn dostało kary mieszane. W 2022 r. wobec 15 mężczyzn Sąd orzekł karę ograniczenia wolności a wobec 11 mężczyzn karę mieszaną i wobec 1 kobiety, 2 kary grzywny. W 2023 r. skazał 7 mężczyzn na karę ograniczenia wolności a 8 mężczyzn na karę mieszaną (wykres nr 7).

Wykres Nr 7. Skazani za przestępstwo z art. 207 kk, którym orzeczono inne kary.

Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej zobowiązał do podjęcia leczenia odwykowego w 2020 r. – 71 osób, w 2021 r. – 53 osoby, w 2022 r. – 29 osób, a w 2023 r. – 96 osób.

W 2020 r. Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej wydał 8 postanowień wobec 7 mężczyzn i wobec 2 kobiet o zobowiązanie do opuszczenia lokalu na podstawie art. 11a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W 2021 r. 7 postanowień wobec mężczyzn, w 2022 r. 12 postanowień wobec mężczyzn. W 2023 r. Sąd wydał 15 postanowień wobec mężczyzn i 1 wobec kobiety.

W trakcie prowadzonych postępowań z art. 207 kk w 2020 r. w przyjaznym pokoju przesłuchań zostało przesłuchanych 8 dzieci, w 2021 r. 15 dzieci, w 2022 r. 16 dzieci a w 2023 r. 11 dzieci.

Środki zapobiegawcze zastosowane wobec osób stosujących przemoc domową przez Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej w latach 2020 – 2023:

Rodzaj środka zapobiegawczego	2020 r.		2021 r.		2022 r.		2023 r.	
	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety
Areszt	26	0	47	0	31	0	21	0
Dozór Policji	26	0	47	0	31	0	2	0
Zakaz kontaktowania się	0	0	1	0	1	0	2	0
Zakaz zbliżania się	0	0	2	0	2	0	2	0

Tabela Nr 4. Rodzaje środków zapobiegawczych zastosowanych przez Sąd Rejonowy.

Działania podjęte przez kuratorów Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej wobec osób stosujących przemoc domową w latach 2020 – 2023:

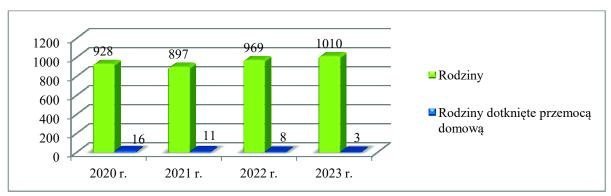
Działania podjęte przez kuratorów sądowych	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Liczba wniosków złożonych przez kuratorów sądowych				
o zastosowanie przez sąd środków probacyjnych na etapie	3	4	4	3
postępowania wykonawczego				
Liczba orzeczeń, jakie wydał Sąd uwzględniając wnioski				
kuratorów sądowych o zastosowanie środków probacyjnych	0	4	4	3
w postępowaniu wykonawczym				
Liczba wniosków złożonych przez kuratorów sądowych do sądu				
o zarządzenie wykonania warunkowo zawieszonej kary	2	2	1	5
pozbawienia wolności bądź odwołanie warunkowego zwolnienia				

Tabela Nr 5. Działania wobec osób stosujących przemoc domową.

4) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej.

Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej wynika, że w 2020 r. świadczeniami z pomocy społecznej objęto 928 rodzin, liczących 2015 osób w tym 16 rodzin (30 osób w rodzinach), w których występuje przemoc domowa.

W 2021 r. świadczeniami objęto 897 rodzin, liczących 1896 osób w tym 11 rodzin (37 osób w rodzinach) dotkniętych przemocą. Natomiast w 2022 r. świadczeniami z pomocy społecznej objęto 969 rodziny, liczące 2083 osoby w tym 8 rodzin dotkniętych przemocą (21 osób w rodzinach). W 2023 r. świadczeniami objęto 1010 rodzin, liczących 1537 osób w tym 3 rodziny (8 osób w rodzinach) dotkniętych przemocą domową (wykres nr 8).

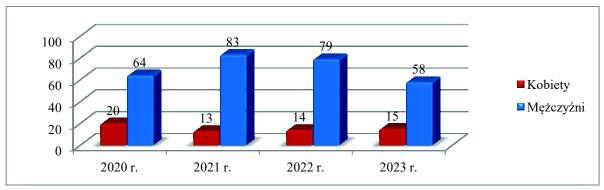

Wykres Nr 8. Rodziny objęte pomocą społeczną, w tym rodziny dotknięte przemocą domową.

Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej w 2020 r. wypełnili 7 formularzy "Niebieska Karta - A", w 2021 r. 9 formularzy "Niebieska Karta - A", w 2022 r. 10 formularzy "Niebieska Karta - A" i 13 formularzy "Niebieska Karta - A" w 2023 r.

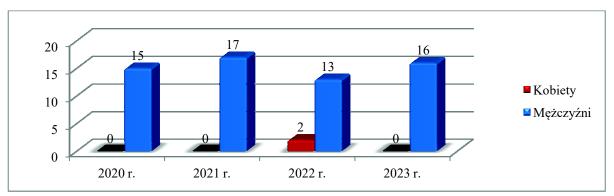
5) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Biała Podlaska.

W 2020 r. do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Biała Podlaska złożono 84 wnioski o skierowanie na leczenie odwykowe w sprawie 20 kobiet i 64 mężczyzn, w 2021 r. 96 wniosków dotyczących 13 kobiet i 83 mężczyzn, w 2022 r. 93 wnioski w tym 14 dotyczyło kobiet i 79 mężczyzn, a w 2023 r. 73 wnioski w sprawie 15 kobiet i 58 mężczyzn (wykres nr 9).

Wykres Nr 9. Wnioski o skierowanie na leczenie odwykowe złożone do MKRPA.

W 2020 r. do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Biała Podlaska złożono 15 wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe osób nadużywających alkoholu, które stosowały przemoc domową, w 2021 r. 17 wniosków dotyczących mężczyzn, w 2022 r. 15 wniosków, w tym 2 dotyczyło kobiet zaś 13 mężczyzn, w 2023 r. 16 wniosków w sprawie mężczyzn (wykres nr 10).

Wykres Nr 10. Wnioski o skierowanie na leczenie odwykowe osób nadużywających alkoholu złożone do MKRPA, które stosowały przemoc domową.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Biała Podlaska skierowała do Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej, III Wydział Rodzinny i Nieletnich wnioski o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego w 2020 r. w sprawie 68 osób (8 kobiet, 60 mężczyzn), w 2021 r. 72 osób (15 kobiet i 57 mężczyzn), w 2022 r. 56 osób (9 kobiet i 56 mężczyzn), a w roku 2023 w sprawie 44 osób (9 kobiet i 35 mężczyzn).

Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Biała Podlaska w 2020 r. wypełnili 0 "Niebieskich Kart", w 2021 r. 9 "Niebieskich Kart", w 2022 r. 1 "Niebieska Karta", a w 2023 r. 1 "Niebieska Karta".

6) Miejski Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Białej Podlaskiej.

Miejski Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Białej Podlaskiej powoływany jest na podstawie art. 9a ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424 z późn. zm.) oraz § 1 ust. 4 uchwały Nr LIV/59/23 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Białej Podlaskiej oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego poz. 4443).

Obecnie obowiązującym zarządzeniem jest Zarządzenie Nr 170/23 Prezydenta Miasta Biała Podlaska z dnia 4 września 2023 r. w sprawie powołania Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Białej Podlaskiej.

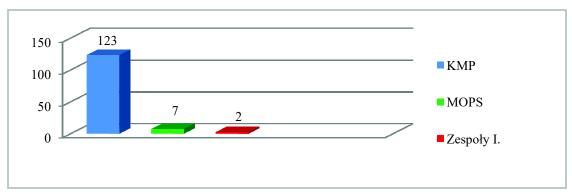
29

W skład Zespołu aktualnie wchodzi 14 przedstawicieli instytucji i organizacji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej.

W 2020 r. odbyły się 3 posiedzenia, w 2021 r. 4 posiedzenia, w 2022 r. 4 posiedzenia, w 2023 r. odbyło się 5 posiedzeń Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Białej Podlaskiej.

W 2020 r. do Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Białej Podlaskiej wpłynęło 137 "Niebieskich Kart" (wykres 10) w tym:

- 1. 123 z Komendy Miejskiej Policji w Białej Podlaskiej,
- 2. 7 z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej,
- 3. 2 z Zespołów Interdyscyplinarnych.

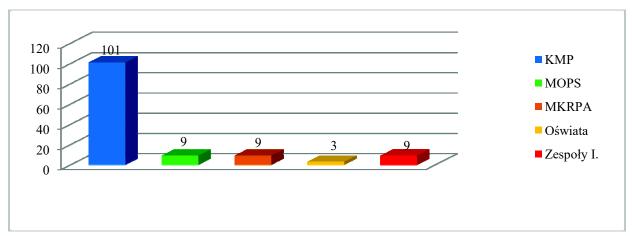

Wykres Nr 11. "Niebieskie Karty – A" w 2020 r.

Zgodnie z przepisami Zespół powołał 100 grup roboczych w celu rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej w indywidualnych przypadkach. W 2020 r. odbyło się 259 posiedzeń grup roboczych.

W 2021 r. do Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Białej Podlaskiej wpłynęło 131 "Niebieskich Kart" (wykres nr 12) w tym:

- 1. 101 z Komendy Miejskiej Policji w Białej Podlaskiej,
- 2. 9 z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej,
- 3. 9 z Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Biała Podlaska,
- 4. 3 z placówek oświatowych,
- 5. 9 z Zespołów Interdyscyplinarnych.

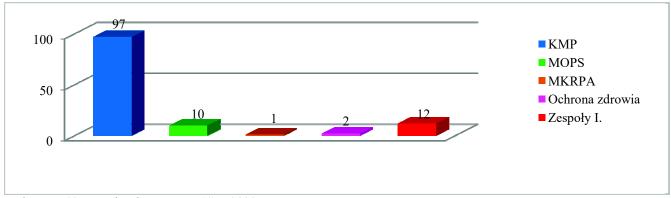

Wykres Nr 12. "Niebieskie Karty – A" w 2021 r.

Zgodnie z przepisami utworzono 111 grup roboczych w celu rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej w indywidualnych przypadkach. W 2021 r. odbyło się 244 posiedzenia grup roboczych.

W 2022 r. do Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Białej Podlaskiej wpłynęły 123 "Niebieskie Karty" (wykres 12) w tym:

- 1. 97 z Komendy Miejskiej Policji w Białej Podlaskiej,
- 2. 10 z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej,
- 3. 1 z Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Biała Podlaska,
- 4. 1 z placówki oświatowej (Szkoła Podstawowa nr 2),
- 2 z ochrony zdrowia (NZOZ "Terapia A" Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, NZOZ Przychodnia Zdrowia Psychicznego),
- 6. 12 z Zespołów Interdyscyplinarnych.

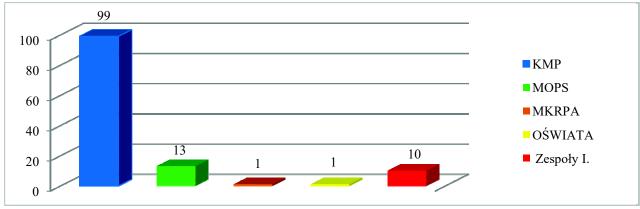

Wykres Nr 13. " Niebieskie Karty – A" w 2022 r.

Zgodnie z przepisami Zespół powołał 105 grup roboczych w celu rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej w indywidualnych przypadkach. W 2022 r. odbyło się 230 posiedzeń grup roboczych.

W 2023 r. do Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Białej Podlaskiej wpłynęły 124 "Niebieskie Karty" (wykres 13) w tym:

- 1. 99 z Komendy Miejskiej Policji w Białej Podlaskiej,
- 2. 13 z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej,
- 3. 1 z Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Biała Podlaska,
- 4. 1 z placówki oświatowej (Zespół Szkół Zawodowych nr 1),
- 5. 10 z Zespołów Interdyscyplinarnych.

Wykres Nr 14. Niebieskie Karty – A w 2023 r.

Zgodnie z przepisami Zespół powołał 76 grup roboczych i 60 grup diagnostyczno – pomocowych w celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej.

W 2023 r. odbyło się 164 posiedzenia grup roboczych i 122 posiedzenia grup diagnostyczno – pomocowych.

Działania podjęte przez Miejski Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Białej Podlaskiej w ramach prowadzonej procedury "Niebieskie Karty" w latach 2020 – 2023:

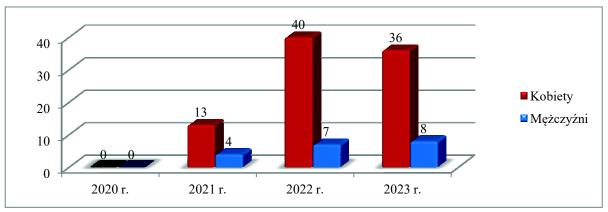
Działania podjęte przez Miejski Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Liczba wniosków o wgląd w sytuację dzieci do Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej	10	40	45	45
Liczba zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa znęcania się do Prokuratury Rejonowej w Białej Podlaskiej	12	14	9	4
Liczba wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe osób stosujących przemoc domową do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Biała Podlaska	9	12	9 2(osoby dotknięte przemocą)	8

Tabela Nr 5. Działania wobec osób stosujących przemoc domową.

7) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Białej Podlaskiej.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Białej Podlaskiej w ramach swojej działalności zakresie profilaktyki proponuje m.in. wsparcie rodziców polegające na prowadzeniu zajęć warsztatowych "Szkoła dla Rodziców". Zajęcia te mają na celu doskonalenie umiejętności wychowawczych. Ponadto mają promować i wdrażać prawidłowe metody wychowawcze w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych bądź dotkniętych przemocą.

W zajęciach "Szkoła dla Rodziców" w 2020 r. wzięły udział 34 osoby (zostały przerwane z związku z pandemią Covid-19), w 2021 r. zajęcia ukończyło 20 osób, w tym 13 kobiet i 4 mężczyzn, w 2022 r. 47 osób, w tym 40 kobiet i 7 mężczyzn oraz w 2023 r. 44 osoby, w tym 36 kobiet i 8 mężczyzn (wykres nr 14).

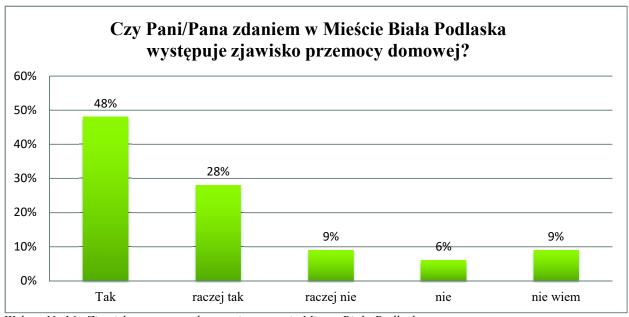

Wykres Nr 15. Liczba osób, które ukończyły "Szkołę dla Rodziców".

33

2. ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ SPOŁECZNYCH

W 2024 r. na terenie Miasta Biała Podlaska przeprowadzone zostały badania społeczne dotyczące skali zjawiska przemocy domowej, mające na celu zrozumienie i skuteczne przeciwdziałanie przemocy domowej. W badaniu wzięło 128 dorosłych mieszkańców Białej Podlaskiej w tym 99 kobiet i 22 mężczyzn oraz wypełniono 7 ankiet anonimowych.

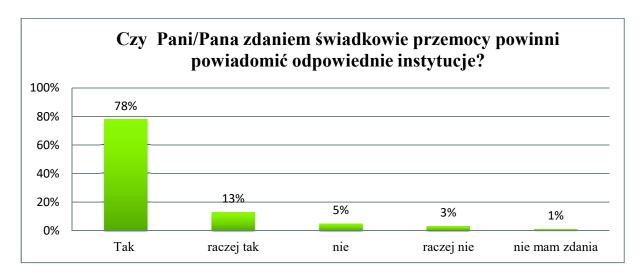
Wykres Nr 16. Zjawisko przemocy domowej na terenie Miasta Biała Podlaska.

Większość ankietowanych tj. 76% jest świadoma występowania zjawiska przemocy domowej w mieście Biała Podlaska.

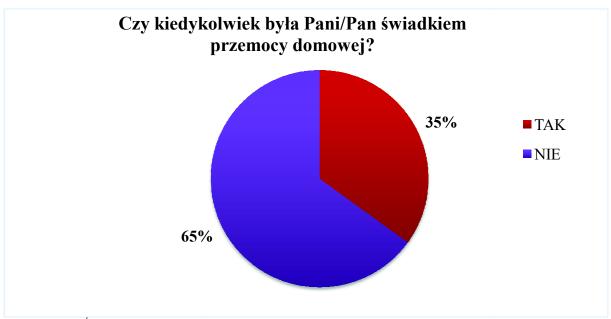
Wykres Nr 17. Czy znasz osoby z terenu Miasta Biała Podlaska doświadczające przemocy domowej.

34% badanych mieszkańców twierdzi, że zna osoby zamieszkujące na terenie Miasta Biała Podlaska, które doświadczają przemocy domowej, 31% osobiście nie zna, ale słyszeli o nich, zaś 35% nie zna osób doznających przemocy.

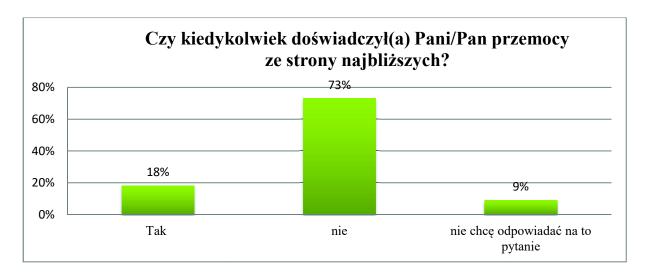
Wykres Nr 18. Obowiązek powiadomienia odpowiednich instytucji przez świadka przemocy.

Warte uwagi jest to, że 78% respondentów uważa, że osoba będąca świadkiem przemocy domowej powinna dokonać zgłoszenia odpowiednim służbom.

Wykres Nr 19. Świadkowie przemocy domowej.

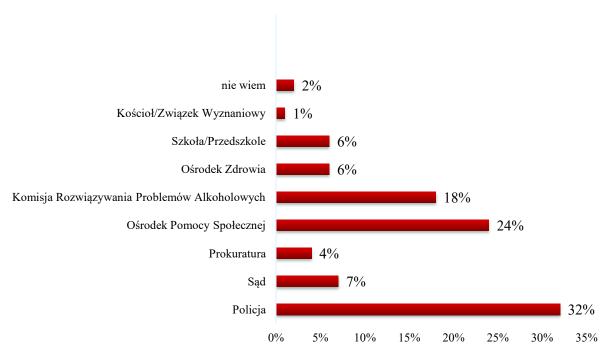
65% ankietowanych nie było świadkami przemocy domowej, natomiast 35% badanych mieszkańców było świadkami.

Wykres Nr 20. Osoby doświadczające przemocy domowej.

W grupie 18% respondentów znalazły się osoby, które doświadczały przemocy ze strony najbliższych.

W której z niżej wymienionych instytucji/jednostek osoby doznające przemocy mogą uzyskać pomoc?

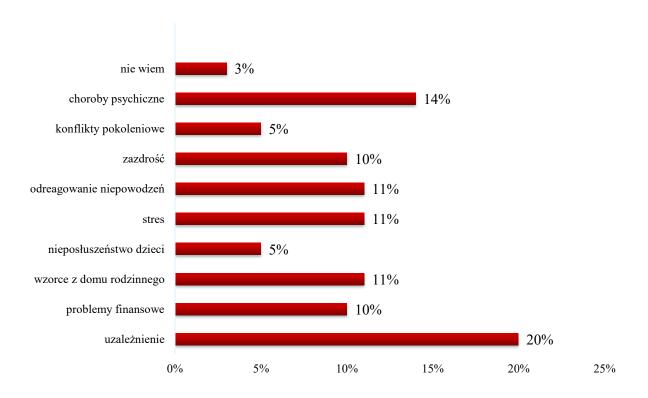

Wykres Nr 21. Instytucje świadczące pomoc osobom doznającym przemocy domowej.

W grupie badanych na pytanie o instytucje/jednostki, do których mogą zgłaszać się osoby doznające przemocy domowej, aby uzyskać pomoc, przeważały dwie odpowiedzi – Policja 32% oraz Ośrodek Pomocy Społecznej 24%. Trzecie miejsce zajęła Komisja Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych **18%**, co wskazuje na łączenie przez ankietowanych przemocy domowej z nadużywaniem alkoholu.

Jaka jest Pani/Pana zdaniem najczęstsza przyczyna stosowania przemocy domowej?

Wykres Nr 22. Przyczyny stosowania przemocy domowej.

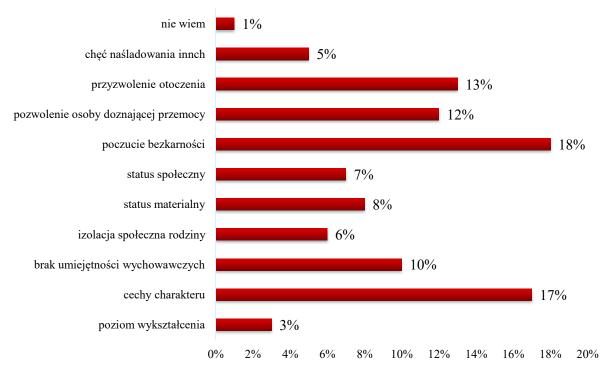
20 % badanych mieszkańców uważa, że najczęstszą przyczyną stosowania przemocy domowej jest uzależnienie, **14**% choroby psychicznej, **11** % odreagowanie niepowodzeń, stres i wzorce z domu rodzinnego.

Wykres Nr 23. Występowanie przemocy domowej.

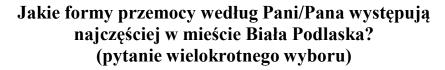
Potwierdzeniem poprzedniego pytania są odpowiedzi w jakich rodzinach występuje przemoc domowa, gdzie **29%** respondentów odpowiedziało, że występuje ona w rodzinach z problemami alkoholowymi.

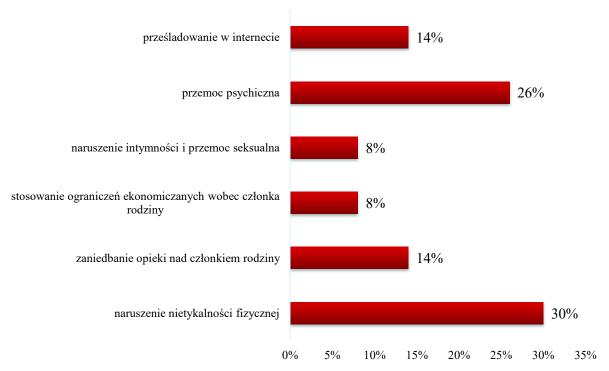
Co Pani/Pana zdaniem może mieć wpływ na postępowanie osób stosujących przemoc?

Wykres Nr 24. Wpływ na postępowanie osób stosujących przemoc domową.

18% ankietowanych uważa, że poczucie bezkarności może mieć wpływ na postępowanie osób stosujących przemoc, podobna liczna respondentów 17% jest zdania, że mogą to być cechy charakteru.

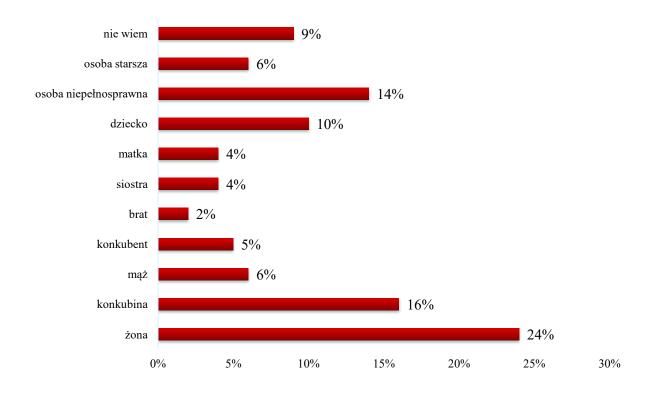

Wykres Nr 25. Formy przemocy występujące na terenie miasta Biała Podlaska.

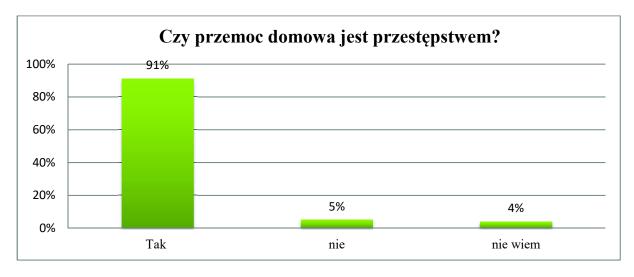
Zdaniem badanych najczęstszą forma przemocy występującą w mieście Biała Podlaska jest naruszenie nietykalności fizycznej -30%, podobnie przemoc psychiczna -26%.

Kto Pani/Pana zdaniem jest osobą najczęściej doznającą przemocy domowej?

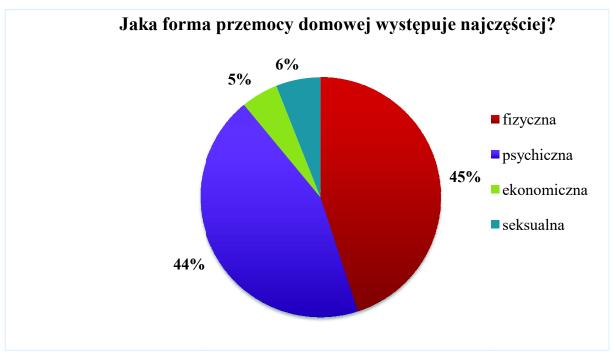
Wykres Nr 26. Osoby doznające przemocy domowej.

24% respondentów uważa, że to żona jest osobą najczęściej doznającą przemocy domowej, zaś 16%, iż konkubina.

Wykres Nr 27. Czy przemoc domowa jest przestępstwem.

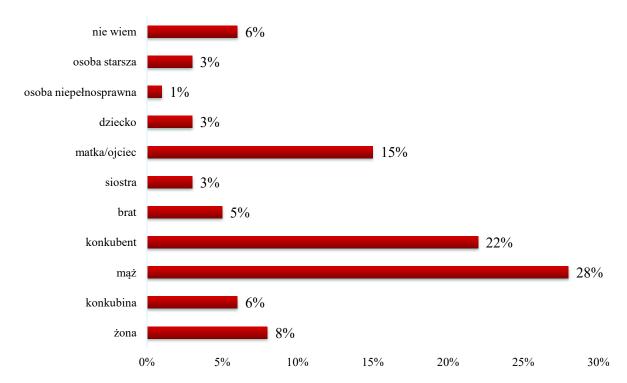
Zdecydowana większość tj. 91% mieszkańców uważa, że przemoc domowa jest przestępstwem.

Wykres Nr 28. Formy przemocy domowej.

Według ankietowanych najczęstszymi formami przemocy domowej jest przemoc fizyczna – 45% i przemoc psychiczna – 44%.

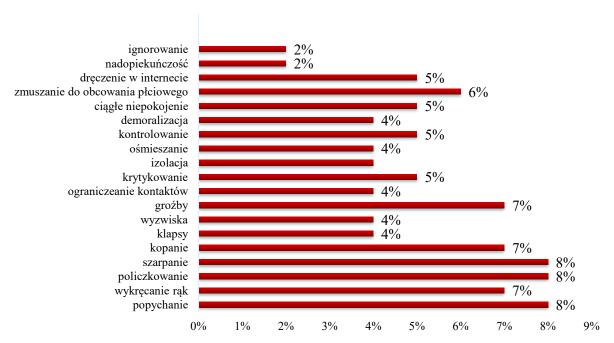
Kto Pani/Pana zdaniem jest osobą najczęściej stosującą przemocy domową?

Wykres Nr 29. Osoby stosujące przemoc domową.

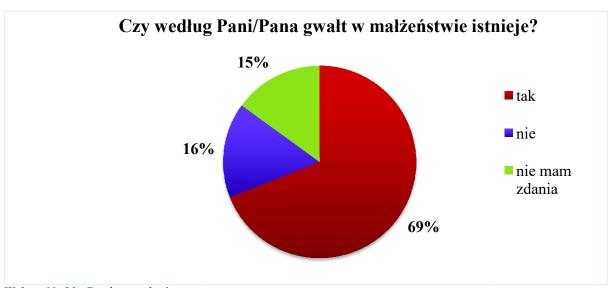
28% badanych mieszkańców uważa, że osobą najczęściej stosującą przemoc domową jest mąż, zaś 22% konkubent.

Które zachowania Pani/Pana zdaniem spełniają definicję przemocy domowej?

Wykres Nr 30. Zachowania spełniające definicję przemocy domowej.

W powyższym pytaniu o zachowania spełniające definicję przemocy domowej, wszystkie odpowiedzi uzyskały podobną liczbę głosów.

Wykres Nr 31. Gwałt w małżeństwie.

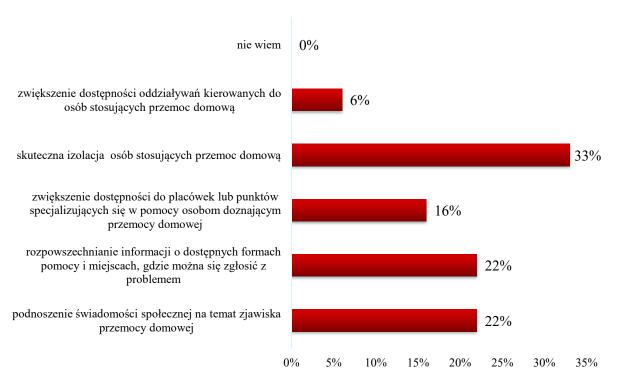
69% ankietowanych odpowiedziało, że gwałt w małżeństwie istnieje.

Wykres Nr 32. Czy mieszkańcy Miasta Biała Podlaska mogą liczyć na skuteczną pomoc.

65% badanych mieszkańców uważa, że mieszkańcy Miasta Biała Podlaska mogą liczyć na skuteczną pomoc dotyczącą przemocy domowej.

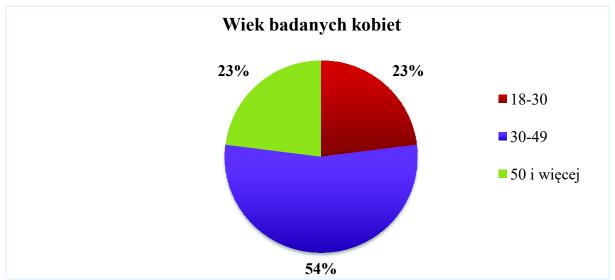
Co Pani/Pana zdaniem zwiększyłoby skuteczność pomocy osobom doznającym przemocy domowej?

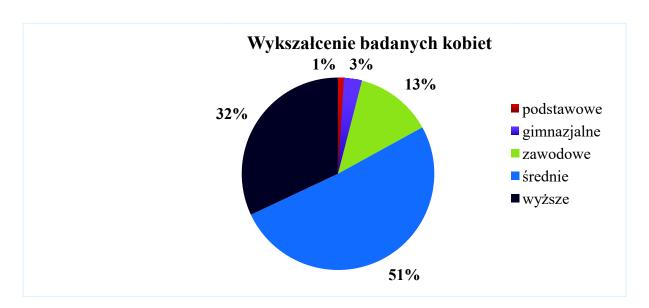
Wykres Nr 33. Skuteczność pomocy osobom doznającym przemocy domowej.

Według ankietowanych najskuteczniejszą formą pomocy osobom doznającym przemocy domowej byłaby skuteczna izolacja osób stosujących przemoc domową twierdzi tak 33% ankietowanych oraz działania skierowane do społeczności lokalnej: rozpowszechnianie informacji o dostępnych formach pomocy i miejscach, gdzie zgłosić się z problemem oraz podnoszenie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej po 22%.

Metryczka (7 ankiet anonimowych)

Wykres Nr 34. Wiek badanych kobiet.

Wykres Nr 35. Wykształcenie badanych kobiet.

45

Wykres Nr 36. Wiek badanych mężczyzn.

Wykres Nr 37. Wykształcenie badanych mężczyzn.

46

VII. CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

Celem Programu jest podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie skali problemu przemocy domowej poprzez zapewnienie pomocy osobom jej doświadczającym i skuteczne oddziaływanie na osoby ją stosujące na terenie miasta Biała Podlaska.

Program będzie realizowany w następujących obszarach:

1. zintensyfikowanie działań w zakresie ochrony i udzielania wsparcia osobom doświadczającym przemocy domowej;

2. zwiększanie skuteczności działań nastawionych na zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc domową;

 rozwijanie świadomości społecznej na temat problemu przemocy domowej oraz prowadzenie profilaktycznej i edukacyjnej działalności w zakresie ograniczenia skali tego problemu;

4. podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji i organizacji realizujących zadania dotyczące zapobiegania przemocy domowej, w celu podniesienia jakości świadczonych usług.

1. Zintensyfikowanie działań w zakresie ochrony i udzielania wsparcia osobom doświadczającym przemocy domowej

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
1.	Zapewnienie schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej	Liczba osób, które skorzystały ze schronienia	MOPS, UM
2.	Zagwarantowanie osobom doznającym przemocy dostępu do bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej	Liczba porad udzielonych osobom doznającym przemocy Liczba osób, które skorzystały z pomocy w formie bezpłatnego poradnictwa	MKRPA, MOPS, ZI, PIK, NGO, placówki oświatowe
3.	oraz pomocy medycznej Wsparcie finansowe i rzeczowe rodzin dotkniętych przemocą domową	Liczba rodzin otrzymujących pomoc finansową i rzeczową z powodu problemu przemocy	MOPS
4.	Udzielanie rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej, pomocy poprzez realizację procedury "Niebieskie Karty"	Liczba wszczętych/ zakończonych procedur Liczba rodzin objętych	MKRPA, MOPS, KMP, ZI, placówki oświatowe, placówki ochrony
5.	Praca socjalna z rodzinami, w których występuje problem przemocy domowej	procedurą Liczba rodzin, które objęto pracą socjalną	zdrowia MOPS
6.	Objęcie rodzin, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze wsparciem asystenta rodziny	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	MOPS

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
7.	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom doznającym przemocy domowej poprzez umieszczanie ich w pieczy zastępczej oraz zabezpieczenie środków na ich pobyt	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, z powodu przemocy domowej	MOPS
8.	Inicjowanie utworzenia grupy samopomocowej/terapeutycznej dla osób doznających przemocy domowej	Liczba osób uczęszczających na spotkania grupy samopomocowej	MOPS, UM
9.	Kontynuowanie działalności PIK i Punktów Konsultacyjno - Informacyjnych w zakresie wsparcia osób uwikłanych w problem przemocy domowej, w związku z uzależnieniem członka rodziny	Liczba osób objętych wsparciem Punktu Interwencji Kryzysowej	MKRPA, NGO, UM, PIK
10.	Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno- pomocowych powołanych do realizacji procedur "Niebieskie Karty"	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego Liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno- pomocowych	MOPS, ZI
11.	Udostępnianie baz danych zawierających informacje nt. istniejących placówek udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej	Liczba podmiotów, którym zostały przekazane aktualne bazy danych	UM
12.	placówek wspierających i udzielających pomocy osobom doznającym przemocy	1	
13.	Nawiązanie, rozwijanie i wzmacnianie działalności między samorządem a organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej	Liczba zrealizowanych projektów w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej	UM, MOPS NGO, ZI

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
14.	Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową	Liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach indywidualnych/grupowych	UM, MOPS, NGO, placówki oświatowe
15.	Realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej dla osób doznających przemocy domowej	Liczba opracowanych/ zrealizowanych programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej	UM, MOPS, NGO
16.	Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy, świadczonej przez ośrodki wsparcia oraz ośrodki interwencji kryzysowej	Liczba miejsc w gminnych ośrodkach wsparcia	UM, MOPS
17.	Tworzenie i zwiększanie zakresu działań oraz dostępności do lokalnych i regionalnych telefonów zaufania dla osób doznających przemocy domowej	Liczba lokalnych linii telefonicznych dla osób doznających przemocy domowej	UM, NGO
18.	Tworzenie warunków umożliwiających osobom doznającym przemocy domowej otrzymanie w pierwszej kolejności lokali socjalnych	Liczba lokali socjalnych przyznanych w pierwszej kolejności osobom doznającym przemocy domowej	UM

2. Zwiększanie skuteczności działań nastawionych na zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc domową

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
1.	Motywowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno- edukacyjnych i/lub psychologiczno- terapeutycznych	Liczba osób, które wzięły udział w Programie	MKRPA, MOPS, KMP, ZI,
2.	Izolowanie osób stosujących przemoc domową poprzez uniemożliwienie im korzystania ze wspólnie zajmowanego z członkami rodziny mieszkania oraz zakaz zbliżania się do jego otoczenia i miejsc, w których osoba zwykle lub regularnie przebywa	Liczba interwencji w związku z naruszeniem zakazu zbliżania, kontaktowania się lub wstępu, przez osobę stosującą przemoc domową	KMP
3.	Motywowanie i/lub kierowanie na leczenie odwykowe osób uzależnionych stosujących przemoc domową	Liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe	ZI, MOPS, KMP
4.	Informowanie osób stosujących przemoc domową o konsekwencjach oraz zobowiązanie ich do podejmowania działań zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy,	Liczba osób skierowanych do uczestnictwa w programach	ZI, KMP
	w tym do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i/lub psychologiczno- terapeutycznych	Liczba sporządzonych formularzy "Niebieska Karta - D"	
5.	Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc, które nie podjęły się uczestnictwa w obowiązkowym programie korekcyjno - edukacyjnym lub psychologiczno - terapeutycznym	Liczba złożonych zawiadomień o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia	ZI, KMP

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
6.	Rozpowszechnianie informatorów zawierających aktualne bazy teleadresowe instytucji, podmiotów oraz organizacji pozarządowych, które realizują wszelkie działania adresowane do osób stosujących przemoc domową	Liczba przekazanych informatorów	UM, KMP, MOPS, ZI
7.	Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury "Niebieskie Karty"	Liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą "Niebieskie Karty"	ZI, KMP, MOPS, MKRPA
8.	Działanie i współpraca służb w zakresie monitorowania zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej, w tym wymiana informacji między nimi	Liczba wniosków o nałożenie obowiązku uczestnictwa w programach korekcyjno- edukacyjnych	MOPS, ZI, KMP, jednostki prokuratury
9.	Opracowanie i realizacja programów korekcyjno – edukacyjnych oraz psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową	Liczba programów edukacyjnych i/lub wspierających realizowanych w Mieście	UM, NGO, MOPS

3. Rozwijanie świadomości społecznej na temat problemu przemocy domowej oraz prowadzenie profilaktycznej i edukacyjnej działalności w zakresie ograniczenia skali tego problemu

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
1.	Inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom	Liczba zainicjowanych działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych	ZI, UM, MOPS, MKRPA, placówki oświatowe, KMP
2.	Rozpowszechnianie informacji na temat miejsc/osób udzielających pomocy i wsparcia w przypadku doświadczenia lub stosowania przemocy	Liczba działań w zakresie rozpowszechnienia informacji	ZI, UM, KMP, MKRPA, MOPS, PIK, NGO, placówki oświatowe
3.	Prowadzenie i udział w kampaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej	Liczba zrealizowanych kampanii na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej	ZI, UM, KMP, MKRPA, MOPS, PIK, NGO, placówki oświatowe
4.	Edukacja mieszkańców w zakresie skutecznych sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach i rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy	Liczba podjętych działań edukacyjnych	ZI, UM, MKRPA, MOPS, PIK, NGO, KMP, placówki oświatowe
5.	Edukacja na temat przemocy domowej oraz związanych z nią innych problemów, poprzez dystrybucję ulotek i plakatów, organizację pogadanek oraz zamieszczanie informacji w mediach lokalnych, organizacjach kościelnych itp.		ZI, UM, KMP, MKRPA, MOPS, PIK, NGO, PPP, placówki oświatowe

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
	Edukacja dzieci i młodzieży		UM, KMP, MKRPA,
6.	na temat zagrożeń wynikających	Liczba zrealizowanych	MOPS, NGO,
	z przemocy domowej i rówieśniczej	programów/warsztatów	placówki oświatowe,
7.	Przeprowadzanie akcji profilaktycznych, w celu podnoszenia wrażliwości społecznej na kwestie przemocy domowej	Liczba zorganizowanych akcji profilaktycznych	ZI, UM, KMP, MKRPA, MOPS, NGO, placówki oświatowe
	Organizowanie alternatywnych	Liczba możliwych	UM, NGO, placówki oświatowe
8.	form spędzania czasu wolnego	form/miejsc spędzania	placowki oswiatowe
	dla dzieci i młodzieży	czasu wolnego	
	Realizacja programów		
	profilaktyczno - edukacyjnych dla		PPP, UM,
9.	rodziców w zakresie promowania	Liczba zrealizowanych	MKRPA, NGO,
	i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych	programów	placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
	Diagnozowanie i monitorowanie		
10.	problemu przemocy na terenie Miasta poprzez systematyczne przeprowadzenie badań społecznych wśród mieszkańców i uczniów		ZI, UM, placówki oświatowe, NGO
	Współpraca z mediami oraz		
11.	NGO mająca na celu upowszechnienie informacji w zakresie dostępnych możliwości i form uzyskania pomocy	Liczba opracowanych materiałów informacyjnych	ZI, UM, NGO, media
	Współpraca samorządu z NGO		
12.	w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania projektów prowadzonych przez organizacje pozarządowe	Liczba zrealizowanych działań	UM, NGO

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
13.	Prowadzenie poradnictwa, w szczególności przez działania edukacyjne służące wzmocnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, jak również dotyczące wzrostu	Liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	UM, PPP, NGO, placówki oświatowe
	kompetencji rodziców i opiekunów w środowisku zagrożonym przemocą domową, a także w odniesieniu do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży	Liczba osób, którym udzielono porad	

4. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji i organizacji realizujących zadania dotyczące zapobiegania przemocy domowej, w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług

lp.	zadanie	wskaźnik	realizatorzy
1.	Organizowanie szkoleń/ seminariów/konferencji dla pracowników instytucji i organizacji o tematyce udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy	Liczba zorganizowanych szkoleń/konferencji	ZI, MOPS, MKRPA, UM, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe
2.	Organizowanie superwizji dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej	Liczba przeprowadzonych superwizji	ZI, MOPS,
3.	Uczestnictwo członków grup diagnostyczno-pomocowych w szkoleniach, w szczególności w zakresie pracy z osobą doznającą przemocy domowej oraz osobą stosującą przemoc	Liczba członków grup uczestniczących w szkoleniach Liczba przeprowadzonych szkoleń	ZI, MOPS, NGO
4.	Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa i grup wsparcia	Liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego	MOPS, UM,

VIII. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do:

- mieszkańców Miasta Biała Podlaska, w tym osób zagrożonych wystąpieniem problemu przemocy domowej,
- osób doznających przemocy domowej,
- osób stosujących przemoc domową,
- świadków przemocy domowej,
- osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

IX. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Miasta Biała Podlaska na lata 2024-2030 zakłada:

- zmianę biernych postaw społeczności lokalnej względem zjawiska przemocy domowej,
- podniesienie jakości funkcjonowania rodzin, w tym promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy,
- poszerzanie dostępności i skuteczności pomocy dla osób doznających przemocy,
- wzmocnienie efektywności działań ukierunkowanych na osoby stosujące przemoc domowa,
- wzrost liczby działań dotyczących profesjonalnej pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania realizowane w ramach **Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej** i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Miasta Biała Podlaska na lata 2024 - 2030 finansowane będą z budżetu Miasta Biała Podlaska, w tym budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł, z programów celowych, dotacji.

XI. EWALUACJA I MONITORING PROGRAMU

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu Programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji **Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej** i **Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej** powinny opierać się na:

- ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
- ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
- opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy przyjąć przynajmniej jedną z niżej wymienionych technik badawczych, tj.:

- a) analizę dokumentów,
- b) badanie ankietowe adresatów Programu,
- c) badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

a) Kryterium skuteczności (plan a wykonanie) - rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ MIASTA BIAŁA PODLASKA LATA 2024-2030

- **b) Kryterium efektywności** ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.
- c) Kryterium użyteczności ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- d) Kryterium trafności rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.

Proces wdrażania założonych w niniejszym Programie działań i celów oraz informacja o aktywności Zespołu Interdyscyplinarnego w danym roku, będą przedmiotem corocznych sprawozdań przedkładanych Prezydentowi Miasta Biała Podlaska przez Przewodniczącego Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Białej Podlaskiej. Za koordynowanie realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Miasta Biała Podlaska na lata 2024-2030 odpowiedzialny jest Przewodniczący Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Białej Podlaskiej.

Realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Miasta Biała Podlaska na lata 2024-2030 obejmować będzie cztery etapy, przedstawione w kolejnej tabeli.

etap	wyszczególnienie	termin realizacji
etap I	Podjęcie uchwały przez Radę Miasta Biała Podlaska	IV kwartał 2024 r.
	o przyjęciu do realizacji "Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających	
	Przemocy Domowej Miasta Biała Podlaska na lata 2024-	
	2030".	
etap II	Koordynacja realizacji zadań objętych Programem.	IV kwartał 2024 r
		IV kwartał 2030 r.
etap III	Sprawozdawczość.	corocznie do 20 lutego
		w okresie
		od 2024 r. do 2030 r.
etap IV	Ewaluacja Programu.	I kwartał 2031 r.
T. 1 . 5 . II		Zródło: opracowanie własne

Tabela 5. Harmonogram wdrażania Programu.

XII. WNIOSKI I PODSUMOWANIE

Zjawisko przemocy domowej jest problemem dotykającym rodziny na całym świecie. Zdiagnozowanie jego skali jest szczególnie trudne za sprawą czynników takich jak m.in. wstyd, ukrywanie aktów przemocy domowej przez rodziny oraz ich najbliższe środowisko, a także lek osób doświadczających przemocy przed ich oprawcami. Tworzenie programów przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej ma na celu udzielanie kompleksowej pomocy osobom uwikłanym w problem przemocy domowej, przez co rozumie się osoby doświadczające przemocy, stosujące ją oraz jej świadków. Realizacja zadań w tym zakresie nie byłaby możliwa, gdyby nie zintegrowane działania wszystkich instytucji i specjalistów zaangażowanych w rozwiązywanie problemu przemocy domowej. Innym czynnikiem mającym znaczący wpływ na ograniczanie skali zjawiska przemocy jest świadomość społeczna. W związku z tym edukacja społeczności z terenu Miasta Biała Podlaska stanowi szansę na zmniejszenie tolerancji dla przemocy. Należy również pamiętać, aby podejmowane działania interwencyjne wobec osób doświadczających, jak i stosujących przemoc nie ograniczały się wyłącznie do rozmowy z psychologiem, ale pociągały za sobą szereg działań długofalowych, takich jak trwałe zmiany w postępowaniu osób stosujących przemoc domową, prawidłowe funkcjonowanie społeczne oraz emocjonalne osób doznających przemocy domowej itp.

Cele i zadania zawarte w **Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej** i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Miasta Biała Podlaska na lata 2024 - 2030, realizowane w porozumieniu podmiotów funkcjonujących na terenie Miasta z najwyższą rzetelnością, powinny pociągać za sobą pozytywne skutki, w postaci rozwiniętego i efektywnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW

Spis rysunków
Rysunek Nr 1. Lokalizacja Miasta Biała Podlaska na mapie Polski i powiatu bialskiego 12
Spis tabel
Tabela Nr 1. Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu
Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej
wraz z obszarami ich działania
Tabela Nr 2. Rodzaje środków nieizolacyjnych
Tabela Nr 3. Liczba wniosków o tymczasowe aresztowanie, akt oskarżenia z art. 207 kk 24
Tabela Nr 4. Rodzaje środków zapobiegawczych zastosowanych przez Sąd Rejonowy27
Tabela Nr 5. Działania wobec osób stosujących przemoc domową
Spis wykresów
Wykres Nr 1. Interwencje domowe w latach 2020 – 2023 na podstawie danych Komendy
Miejskiej Policji w Białej Podlaskiej
Wykres Nr 2. Liczba osób pokrzywdzonych w latach 2020 – 202321
Wykres Nr 3. Osoby stosujące przemoc domową w latach 2020 – 2023
Wykres Nr 4. Osoby stosujące przemoc domową, którzy działali pod wpływem alkoholu lub
innych środków odurzających w latach 2020 – 202323
Wykres Nr 5. Skazani na karę pozbawienia wolności za przestępstwo znęcania się – art. 207
kk
Wykres Nr 6. Skazani za przestępstwo z art. 207 kk, na bezwzględne kary pozbawienia
wolności i z warunkowym zawieszeniem jej wykonania25
Wykres Nr 7. Skazani za przestępstwo z art. 207 kk, którym orzeczono inne kary26
Wykres Nr 8. Rodziny objęte pomocą społeczną w tym rodziny dotknięte przemocą
domową
Wykres Nr 9. Wnioski o skierowanie na leczenie odwykowe złożone do MKRPA28
Wykres Nr 10. Wnioski o skierowanie na leczenie odwykowe osób nadużywających alkoholu
złożone do MKRPA, które stosowały przemoc domową
Wykres Nr 11. "Niebieskie Karty – A" w 2020 r30
Wykres Nr 12. "Niebieskie Karty – A" w 2021 r

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ MIASTA BIAŁA PODLASKA LATA 2024-2030

Wykres Nr 13. "Niebieskie Karty – A" w 2022 r......31

Wykres Nr 14. "Niebieskie Karty – A" w 2023 r.	32
Wykres Nr 15. Liczba osób, które ukończyły "Szkołę dla Rodziców"	33
Wykres Nr 16. Zjawisko przemocy domowej na terenie Miasta Biała Podlaska	34
Wykres Nr 17. Czy znasz osoby z terenu Miasta Biała Podlaska doświadczające prze	mocy
domowej	34
Wykres Nr 18. Obowiązek powiadomienia odpowiednich instytucji przez świadka prze	mocy
domowej	35
Wykres Nr 19. Świadkowie przemocy domowej domowej	35
Wykres Nr 20. Osoby doświadczające przemocy domowej	36
Wykres Nr 21. Instytucje świadczące pomoc osobom doznającym przemocy domowej	36
Wykres Nr 22. Przyczyny stosowania przemocy domowej	37
Wykres Nr 23. Występowanie przemocy domowej	38
Wykres Nr 24. Wpływ na postępowanie osób stosujących przemoc domową	38
Wykres Nr 25. Formy przemocy występujące na terenie Miasta Biała Podlaska	39
Wykres Nr 26. Osoby doznające przemocy domowej	40
Wykres Nr 27. Czy przemoc domowa jest przestępstwem.	40
Wykres Nr 28. Formy przemocy domowej	41
Wykres Nr 29. Osoby stosujące przemoc domową	41
Wykres Nr 30. Zachowania spełniającej definicję przemocy domowej	42
Wykres Nr 31. Gwałt w małżeństwie	42
Wykres Nr 32. Czy mieszkańcy Miasta Biała Podlaska mogą liczyć na skuteczną pomoc	43
Wykres Nr 33. Skuteczność pomocy osobom doznającym przemocy domowej	43
Wykres Nr 34. Wiek badanych kobiet.	45
Wykres Nr 35. Wykształcenie badanych kobiet.	45
Wykres Nr 36. Wiek badanych mężczyzn.	46
Wykres Nr 37. Wykształcenie badanych mężczyzn	46